

Εφαρμογή Κανόνων Κρατικών Ενισχύσεων για Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία σε Οργανισμούς Έρευνας και Ερευνητικές Υποδομές

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ημερήσια Διάταξη

Χαιρετισμός Εφόρου

κα. Στέλλα Μιχαηλίδου – Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Έννοια & Διαδικασίες Κρατικών Ενισχύσεων

κ. Κωνσταντίνος Χολέβας - Οικονομικός Λειτουργός

Ειδικοί Κανόνες Κρατικών Ενισχύσεων για Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία

κ. Ιωάννης Ιωάννου - Διοικητικός Λειτουργός

Ερωτήσεις / Απαντήσεις

Κρατική Ενίσχυση - Σωρευτικά Κριτήρια

Άρθρο 107(1) της ΣΛΕΕ

1. Χορηγείται σε «επιχειρήσεις»

2. Χορηγείται με «κρατικούς πόρους» και καταλογίζεται στο κράτος

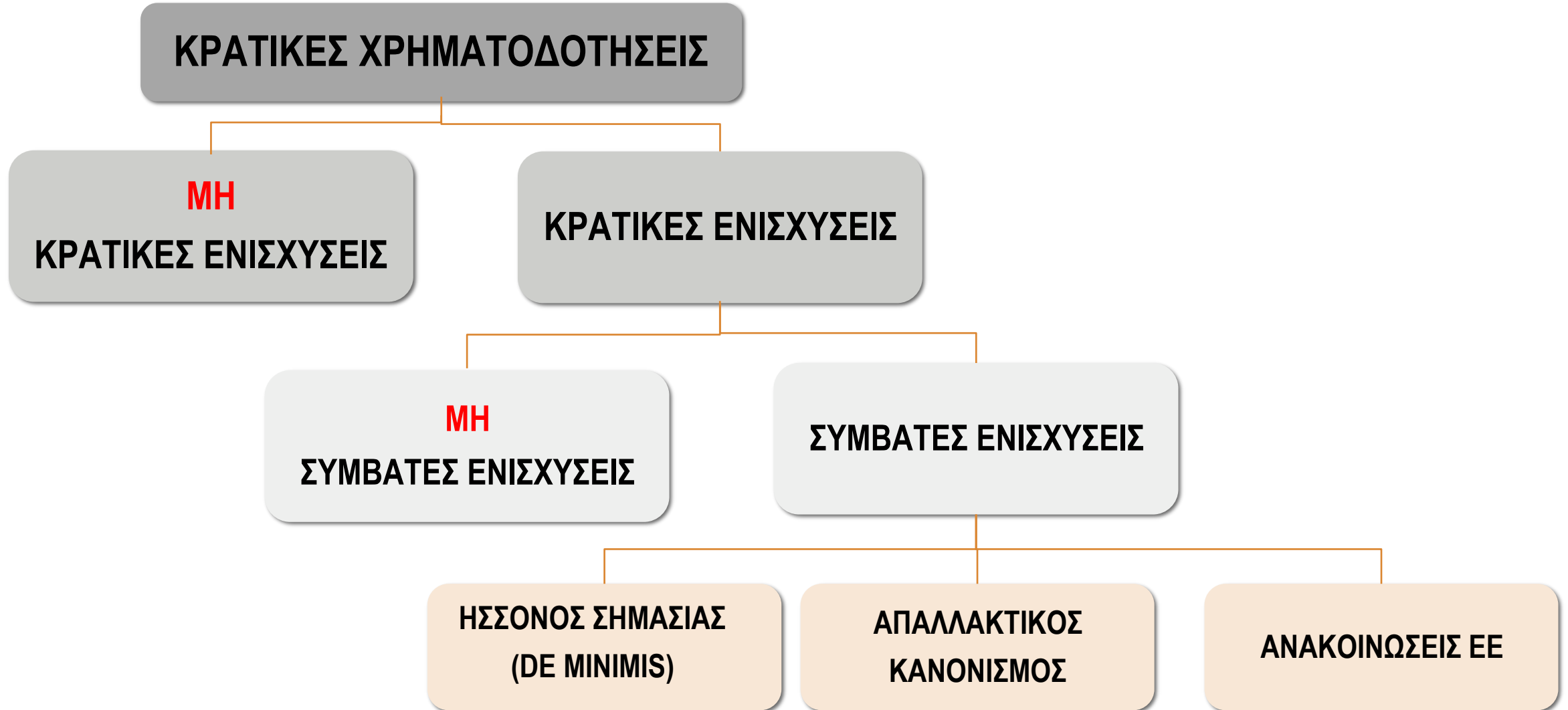
3. Προσδίδει οικονομικό όφελος σε επιχειρήσεις

4. Επιλεκτική <δίδεται σε ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής>

5. Νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές εντός ΕΕ

Διακλάδωση Χρηματοδοτήσεων

Ανακοίνωση της ΕΕ για τις
Κρατικές Ενισχύσεις
Έρευνας, Ανάπτυξης και
Καινοτομίας
(R&D&I)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ)
651/2014
(Τμήμα 4)

Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός
Κανονισμός για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών
ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά
κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης

Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία

Διαδικασίες Έγκρισης

Έννοια της Επιχείρησης

- Οποιαδήποτε Οντότητα
 Φορέας ή Φυσικό πρόσωπο
 που ασκεί «οικονομική δραστηριότητα»

- «Οικονομική δραστηριότητα»
 - Κάθε προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά

ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΣΗΜΑΣΙΑ

- Η νομική μορφή του φορέα (π.χ. Κρατικός, Ιδιωτικός, Φιλανθρωπικό σωματείο, Εταιρεία κλπ)
- Σκοποί (π.χ. Κοινωνικοί, Δημοσίου συμφέροντος κλπ.)

Άσκηση Οικονομικών και ΜΗ Οικονομικών Δραστηριοτήτων από τον ίδιο Φορέα

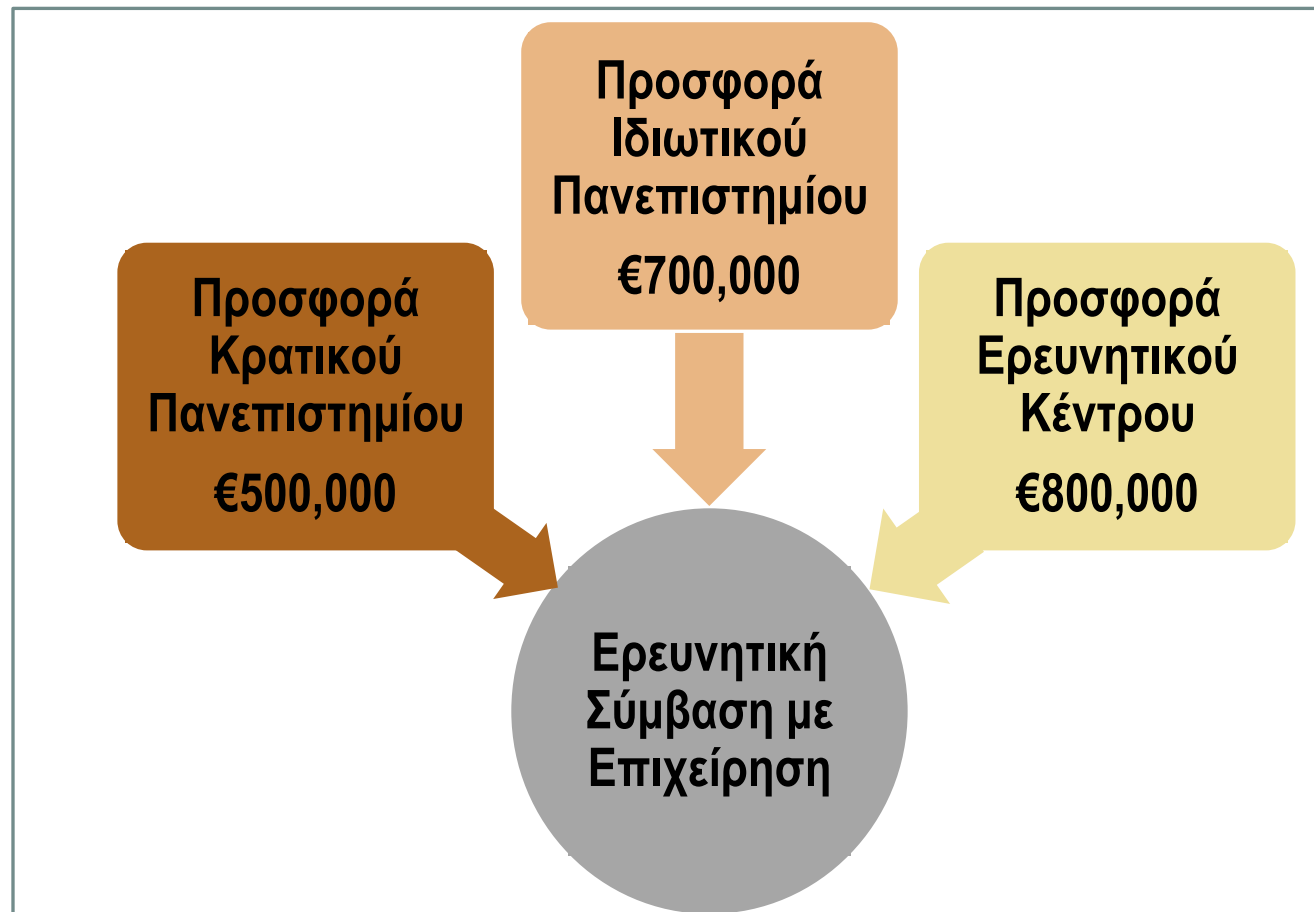
- Ενίσχυση Οικονομικών Δραστηριοτήτων Κρατική Ενίσχυση
 - Δεδομένου ότι πληρούνται και τα υπόλοιπα σωρευτικά κριτήρια
- Ενίσχυση **ΜΗ** Οικονομικών Δραστηριοτήτων Κρατική Ενίσχυση
- Για να μπορεί να δοθεί Κρατική Ενίσχυση στις ΜΗ Οικονομικές Δραστηριότητες, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η επιχείρηση δεν χρησιμοποιεί την ενίσχυση αυτή για να διεπιδότησει τις οικονομικές της δραστηριότητες
- Απαραίτητη προϋπόθεση είναι τήρηση χωριστών λογαριασμών μεταξύ Οικονομικών και ΜΗ Οικονομικών Δραστηριοτήτων

Υποθετικό σενάριο μη εφαρμογής των Κανόνων

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ:

- Κρατικό Πανεπιστήμιο (€20 εκ.)
- Ιδιωτικό Πανεπιστήμιο (€5 εκ.)
- Ερευνητικό Κέντρο (€10 εκ.)

Χρηματοδότηση για τη δημιουργία υποδομής κόστους €1εκ. που χρησιμοποιείται κατά 70% σε μη οικονομικές και κατά 30% σε οικονομικές δραστηριότητες

Άρθρο 26- Επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές (Ε/Ε)651/2014, Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (GBER)

Η αναλογία μη οικονομικών και οικονομικών δραστηριοτήτων διαμορφώνεται από 70/30 σε 50/50

ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Μη Κρατική Ενίσχυση

€700,000 (100%)

Κρατική Ενίσχυση

€150,000 (50%)

ΣΥΝΟΛΟ

€850,000 (85%)

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Μη Κρατική Ενίσχυση

€500,000 (100%)

Κρατική Ενίσχυση

€350,000 (70%) αντί

€250,000 (50%)

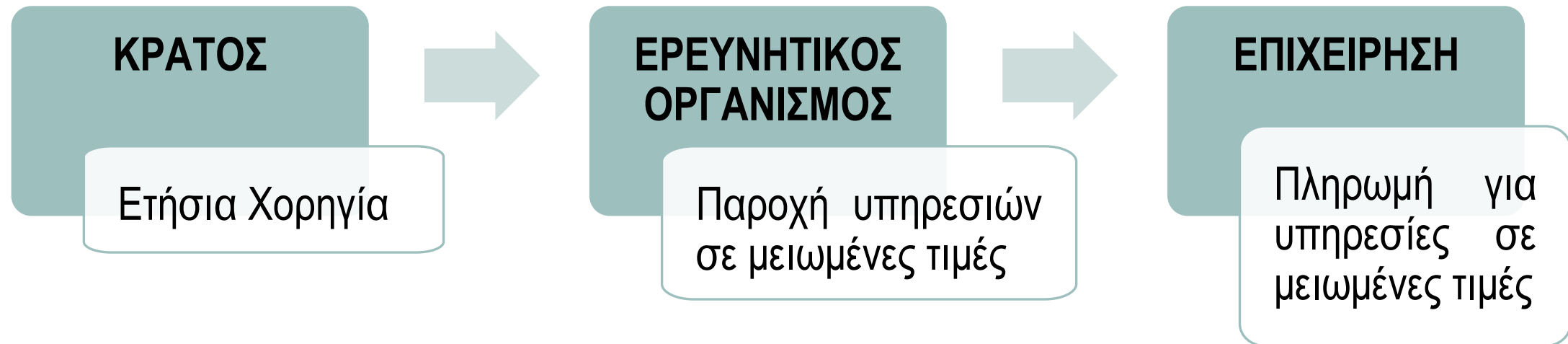
ΣΥΝΟΛΟ

€850,000 (85%) αντί

€750,000 (75%)

Έμμεση Ενίσχυση προς Επιχείρηση μέσω Ερευνητικού Οργανισμού, εάν η Ενέργεια καταλογίζεται στο Κράτος

Ορισμοί

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Φορέας ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του ή τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Πρωταρχικός σκοπός του είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή:

- Βασικής έρευνας
- Βιομηχανικής έρευνας
- Πειραματικής ανάπτυξης
- Ευρείας διάδοσης των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Οι εγκαταστάσεις, οι πόροι και οι συναφείς υπηρεσίες που χρησιμοποιεί η επιστημονική κοινότητα για τη διεξαγωγή έρευνας:

- Επιστημονικός εξοπλισμός
- Γνωστικοί πόροι όπως συλλογές και αρχεία
- Υποδομές με βάση την τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών
- Και κάθε άλλο μέσο απαραίτητο για τη διεξαγωγή έρευνας

Ερευνητικός Οργανισμός / Ερευνητική Υποδομή

Αφορά στη συγκεκριμένη Ερευνητική Οντότητα / Υποδομή
(π.χ. Κέντρο Αριστείας)
και όχι στο γενικότερο φορέα, στον οποίο τυχόν ανήκει.

Οικονομικές Δραστηριότητες των Ερευνητικών Οργανισμών / Υποδομών

- Ενοικίαση εξοπλισμού ή εργαστηρίων σε επιχειρήσεις
- Παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις
- Εκτέλεση ερευνητικών συμβάσεων
- Παροχή υπηρεσιών E&A και η E&A που διεξάγεται εκ μέρους επιχειρήσεων
- Η επαγγελματική εκπαίδευση του εργατικού δυναμικού

ΜΗ Οικονομικές Δραστηριότητες

- ❑ Οι κύριες Δραστηριότητες Ερευνητικών Οργανισμών και Υποδομών και ιδιαίτερα:
 - ❑ Η Δημόσια Εκπαίδευση
 - ❑ Η ανεξάρτητη Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
 - ❑ Η πραγματική συνεργασία
 - ❑ Η ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

- ❑ Οι Δραστηριότητες **Μεταφοράς Γνώσης**
Όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανα-επενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της υποδομής.

Τήρηση Χωριστών Λογαριασμών

- Χωριστοί λογαριασμοί ανάμεσα στην Ερευνητική Οντότητα/Υποδομή και στο γενικότερο φορέα στον οποίο ανήκει ώστε να αποφεύγεται η επιδότηση του φορέα από την Ερευνητική Οντότητα/Υποδομή όταν η τελευταία λαμβάνει ή δύναται να λαμβάνει κρατική ενίσχυση.
- Η διάκριση οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων και ο διαχωρισμός λογαριασμών αφορά στη συγκεκριμένη οντότητα
- Χρηματοδότηση, δαπάνες και έσοδα πρέπει να δηλώνονται χωριστά

Τήρηση Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων / Αναλυτικές αρχές Λογιστικής.

Χρήση ενός Ερευνητικού Οργανισμού ή Υποδομής σχεδόν αποκλειστικά για ΜΗ Οικονομική Δραστηριότητα

Η Κρατική Χρηματοδότηση **δεν εμπίπτει** στους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων εφόσον:

- 1. Η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική**, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της, όταν:
 - Οι οικονομικές δραστηριότητες **αναλώνουν τις ίδιες εισροές** όπως και οι μη οικονομικές δραστηριότητες, για παράδειγμα υλικό, εξοπλισμό, εργασία ή πάγιο κεφάλαιο και
 - Η δυναμικότητα που διατίθεται **κάθε έτος** για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες **δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα**.
Παράδειγμα η εκμίσθωση εξοπλισμού και εργαστηρίων σε βιομηχανικούς εταίρους (επιχειρήσεις)
- 2. Συνήθεις διευκολύνσεις** (όπως εστιατόρια, καταστήματα ή επί πληρωμή στάθμευση) **δεν πληρούν όλα τα κριτήρια της κρατικής ενίσχυσης**

Μη μετακύλιση Δημόσιας Χρηματοδότησης προς επιχειρήσεις στις οποίες ο Ερευνητικός οργανισμός/Υποδομή παρέχει υπηρεσίες

- Ενεργεί απλώς ως ενδιάμεσος στη μετακύλιση δημόσιας χρηματοδότησης
- Έρευνα για λογαριασμό επιχειρήσεων (ερευνητικές συμβάσεις ή ερευνητικές υπηρεσίες)
- Συνεργασία με επιχειρήσεις
- Δημόσιες συμβάσεις ερευνητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ανάπτυξης

ΔΕΝ ΜΕΤΑΚΥΛΙΕΤΑΙ:

- Ανοικτή διαδικασία ανάθεσης
- Αγοραία τιμή ή τιμή που αντανακλά το σύνολο του κόστους
- Η συμμετέχουσα επιχείρηση φέρει το βάρος του κόστους
- Ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων της συνεργασίας και το δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας χορηγείται στον ερευνητικό οργανισμό/υποδομή
- Τα δικαιώματα που προκύπτουν αντανακλούν επαρκώς τις αντίστοιχες δέσμες εργασιών/συμμετοχές/συμφέροντα των συνεργαζόμενων

Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- Ενισχύσεις για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης (E&A) που αφορούν:
 - Βασική Έρευνα
 - Βιομηχανική Έρευνα
 - Πειραματική Ανάπτυξη
 - Μελέτες Σκοπιμότητας
- Επενδυτικές ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες.
- Ενισχύσεις για **συνεργατικούς σχηματισμούς Καινοτομίας**
(προς τις νομικές οντότητες που διαχειρίζονται τους εν λόγω σχηματισμούς)
- Ενισχύσεις **Καινοτομίας για ΜΜΕ**
- Ενισχύσεις για **Διαδικαστική και Οργανωτική Καινοτομία**
- Ενισχύσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη στον τομέα της **Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας**

Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις για Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία

- Ενισχύσεις για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης (E&A) που αφορούν:
 - Βασική Έρευνα
 - Βιομηχανική Έρευνα
 - Πειραματική Ανάπτυξη
- Ενισχύσεις για **Μελέτες Σκοπιμότητας** σχετικά με έργα E&A
- Ενισχύσεις για την κατασκευή και την αναβάθμιση **Υποδομών Έρευνας**
- Ενισχύσεις για **Δραστηριότητες Καινοτομίας**
- Ενισχύσεις για **Θύλακες Καινοτομίας**

Επιλέξιμες Δαπάνες / Ένταση Ενίσχυσης

Επιλέξιμες Δαπάνες αφορούν δαπάνες:

- Προσωπικού
- Όργανα Και Εξοπλισμό
- Κτήρια
- Συμβουλευτικές και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες
- Άλλα Λειτουργικά Έξοδα

Η **Ένταση της Ενίσχυσης** κυμαίνεται ανάλογα την κατηγορία ενίσχυσης από **25% - 100%**

Τα ίδια ισχύουν και για το Πλαίσιο E&A&K

Οδηγός για τον Έλεγχο Συμβατότητας με την Νομοθεσία Κρατικών Ενισχύσεων (2021)

- Πίνακας Α' - Δήλωση Οικονομικών και μη Οικονομικών Δραστηριοτήτων
- Πίνακας Β' - Ανώτατες Εντάσεις Κρατικής Ενίσχυσης για Σχέδια E&A

Κοινές Αρχές Αξιολόγησης

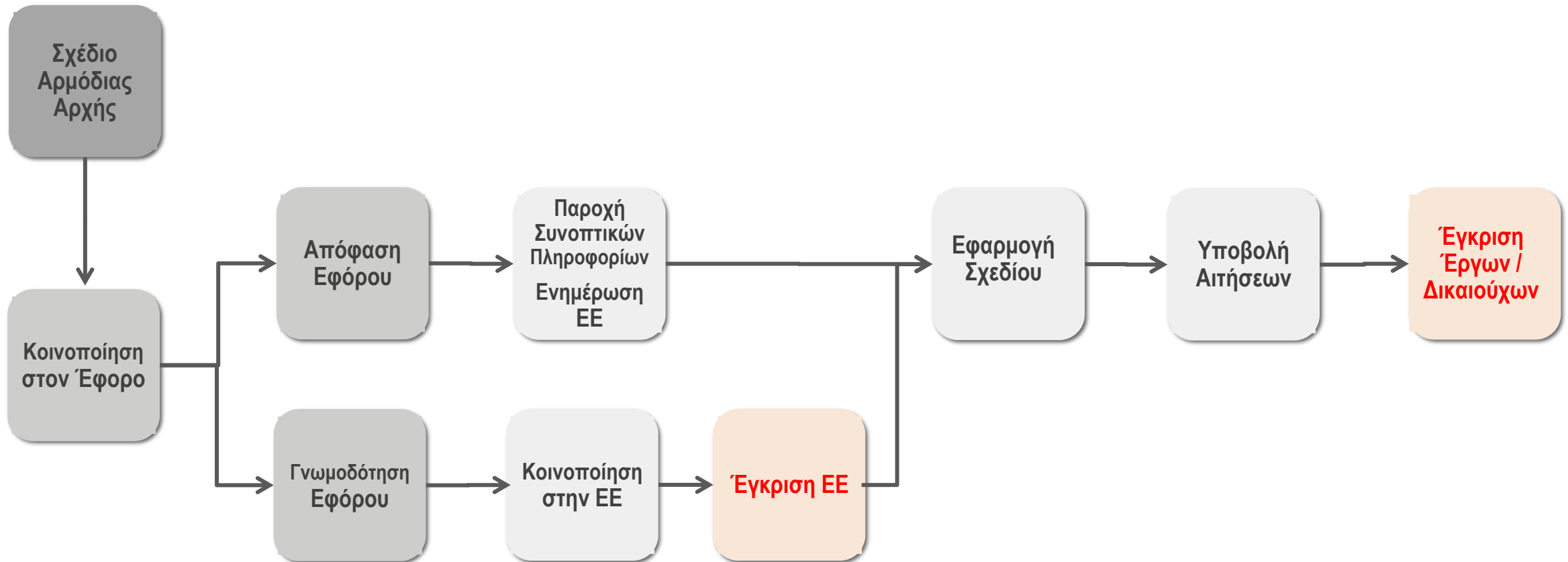
Κατά κανόνα μέτρα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, εφόσον το μέτρο πληροί τις **«Κοινές Αρχές Αξιολόγησης»**.

1. Συμβολή στην επίτευξη κοινού στόχου
2. Ανάγκη κρατικής παρέμβασης
3. Καταλληλότητα της ενίσχυσης
4. Λειτουργία της ενίσχυσης ως κινήτρου και αναγκαιότητά της
5. Αναλογικότητα των ενισχύσεων
6. Αποφυγή αθέμιτων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές
7. Διαφάνεια

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλύει κατά πόσον ο σχεδιασμός του μέτρου ενίσχυσης εξασφαλίζει ότι ο **θετικός αντίκτυπος** της ενίσχυσης για την επίτευξη ενός στόχου κοινού συμφέροντος υπερβαίνει τις αρνητικές επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει στις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό.

Διαδικασία χορήγησης ενίσχυσης με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 και το Πλαίσιο για Ε&Α&Κ

Αναμενόμενες τροποποιήσεις στους Ενωσιακούς Κανόνες (1)

A) Μερική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 με προσθήκη νέων κατηγοριών ενισχύσεων για:

- Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα επιχειρησιακών ομάδων της **Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας (ΕΣΚ)** που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1305/2013 ή τον νέο Κανονισμό της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής
- Ενισχύσεις για έργα στα οποία έχει απονεμηθεί το **σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας»**
- Ενισχύσεις για δράσεις **Marie Skłodowska-Curie** και **«Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας»**

Αναμενόμενες τροποποιήσεις στους Ενωσιακούς Κανόνες (2)

- Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε **συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης**

(Έργο που υλοποιείται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη και έχει αξιολογηθεί, καταταχθεί και επιλεγεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες μετά από διακρατικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων)

- Ενισχύσεις για **ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις (Teaming actions)**

(Δράσεις στις οποίες εμπλέκονται τουλάχιστον 2 κράτη μέλη και έχουν αξιολογηθεί, καταταχθεί και επιλεγεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες μετά από διακρατικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων).

- Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε **χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU**

(Διευρωπαϊκές υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας, Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη, καινοτομία και ψηφιοποίηση)

Η επιλεξιμότητα των ενισχύσεων στις ως άνω νέες κατηγορίες ενισχύσεων καθορίζεται βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη» ή του Ταμείου InvestEU του Κανονισμού «Κοινής Γεωργικής Πολιτικής».

Αναμενόμενες τροποποιήσεις στους Ενωσιακούς Κανόνες (3)

B) Δημόσια διαβούλευση για αναθεώρηση του Πλαισίου για E&A&K, βάσει Προσχεδίου το οποίο επικεντρώνεται στα ακόλουθα:

- Βελτίωση και ενημέρωση των υπαρχόντων ορισμών των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει του Πλαισίου E&A&K ιδίως για να διευκρινιστεί η δυνατότητα εφαρμογής τους σε σχέση με τις ψηφιακές τεχνολογίες
- Υποστήριξη επενδύσεων για E&A&K για τεχνολογικές υποδομές και
- Απλοποίηση ορισμένων κανόνων, όπως εισαγωγή απλοποιημένης μεθοδολογίας υπολογισμού έμμεσων δαπανών για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

COMMISSIONER@PUBLICAID.GOV.CY

22308930